

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษานี้เรื่องปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการรักษาสุขภาพ จากคลินิกเวชกรรม โรงพยาบาล ของนักศึกษาปริญญาตรีในจังหวัดเชียงใหม่มีแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดส่วนประสมการตลาดบริการ

ธีรกิต นวัตตน ณ อุบลฯ (2547: 26-27) กล่าวถึงแนวคิดส่วนประสมการตลาดว่า

1. **ผลิตภัณฑ์ (Product)** หมายถึงสิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจ เพื่อสนับสนุนความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะทางกายภาพของผลิตภัณฑ์ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบ ผลิตภัณฑ์ คุณสมบัติ คุณภาพผลิตภัณฑ์ ความทนทาน ความน่าเชื่อถือ ความสามารถในการซ่อมแซม ได้รูปลักษณ์พิเศษ ผลิตภัณฑ์ที่ต้องมีอรรถประโยชน์ (Utility) มีคุณค่า (Value) ในสายตาของลูกค้า ซึ่งปัจจุบันการแข่งขันมุ่งเน้นการสร้างผลิตภัณฑ์ที่ให้คุณค่าแก่ลูกค้ามากกว่าที่ลูกค้าคาดหวัง

2. **ราคา (Price)** หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปด้วยเงิน เป็นต้นทุนของลูกค้า แต่เป็นสิ่งที่กำหนดรายได้ของธุรกิจ ส่วนประสมด้านราคานั้นเป็นส่วนที่มีความขัดแย้งมากที่สุด เนื่องจากราคามาตรฐานเปลี่ยนแปลง ได้อบาย่างรวดเร็ว ไม่เหมือนกับตัวคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ หรือช่องทางการจัดจำหน่ายเมื่อเวลาผ่านไปจะมีปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับราคามีอิทธิพลต่อผู้บริโภคมากขึ้นแต่ปัจจัยด้านราคาก็ยังเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดส่วนแบ่งตลาดและผลกำไร

3. **การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution)** เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้าจากผู้ผลิตสินค้าไปยังสถานที่ๆ ต้องการและเวลาที่เหมาะสม การกำหนดทำเลที่ตั้งเพื่อเข้าถึงผู้บริโภค โดยเฉพาะธุรกิจบริการ ที่ผู้บริโภคต้องไปรับบริการจากผู้ให้บริการในสถานที่ที่ผู้ให้บริการจัดไว้ เพราะทำเลที่ตั้งที่เลือกเป็นตัวกำหนดกลุ่มของผู้บริโภคที่จะเข้ามาใช้บริการ ความรวดเร็วและตรงต่อเวลาในการส่งมอบงาน

4. **การส่งเสริมการตลาด (Promotion)** เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อเพื่อสร้างทักษะคติและพฤติกรรมการซื้อ โดยมีวัตถุประสงค์ที่แจ้งข่าวสาร หรือข้อมูล ใจผู้ซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขายทำการขายและการติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช้คน

5. **บุคคล (People)** จะประกอบด้วยบุคคลทุกๆ คนที่มีส่วนร่วมในกระบวนการให้บริการ ซึ่งรวมถึงพนักงานของกิจการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทั้งในการผลิตบริการและการให้บริการใน

ปัจจุบันซึ่งสถานการณ์การแย่งชิงทางธุรกิจรุนแรงขึ้น พนักงานยังเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความแตกต่างให้กับธุรกิจ โดยการสร้างสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า ซึ่งทำให้เกิดความได้เปรียบในการแย่งชิง นอกจากพนักงานของกิจการดังกล่าวแล้ว ตัวลูกค้าเองรวมถึงลูกค้าคนอื่นที่มาใช้บริการก็จะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ในเรื่องการบริการของผู้ซื้อบริการด้วย

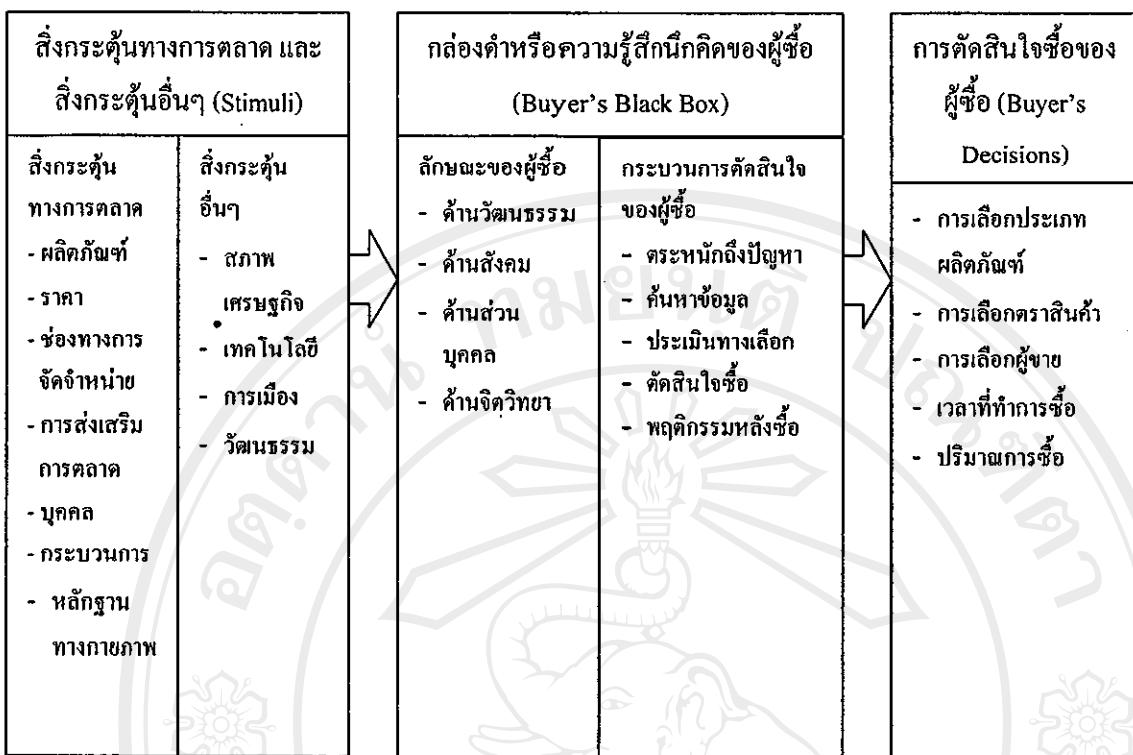
6. กระบวนการ (Process) ขั้นตอนหรือกระบวนการให้บริการ шибเปลี่ยน รวมถึงวิธีการทำงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างและการนำเสนอการให้กับลูกค้า เช่น การตัดสินใจในเรื่องนโยบายที่เกี่ยวกับลูกค้า และบุคลากรขององค์การมีหลายรูปแบบ เป็นการส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับลูกค้าเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและประทับใจลูกค้า (Customer Satisfaction) การทักทายและการต้อนรับลูกค้า

7. หลักฐานทางกายภาพ (Physical Evidence) ลิ่งเวลาด้อนที่เกี่ยวกับการบริการ สถานที่ที่ลูกค้าและกิจการมีปฏิสัมพันธ์กัน และองค์ประกอบที่จันต้องได้ต่างๆ ซึ่งทำหน้าที่ช่วยอธิบายความสะดวกหรือสื่อสารบริการนั้น เป็นการพัฒนาฐานรูปแบบการให้บริการ ได้อย่างชัดเจน เช่น อาคารสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ ความสะดวกสบาย

แนวความคิดแบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior Model)

กีอตเตอร์ (2546) ได้กล่าวถึงแนวคิดแบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior Model) ว่าเป็นการศึกษาถึงเหตุจุงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ โดยเริ่มต้นจากการเกิดสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ที่ทำให้เกิดความต้องการ สิ่งกระตุ้นจะผ่านเข้าไปในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's Black Box) ซึ่งเปรียบเสมือนกล่องดำ ซึ่งผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลจากหลายลักษณะ และมีการตอบสนองของผู้ซื้อ (Buying Response) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer's Decision) ดังรูป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 1 แสดงรูปแบบพฤติกรรมผู้บริโภค

รายละเอียดรูปแบบพฤติกรรมผู้บริโภค มีดังนี้

1. สิ่งกระตุ้น (Stimulus) เป็นสิ่งที่อาจเกิดขึ้นเองจากภายในร่างกาย (Inside Stimulus) และ สิ่งกระตุ้นภายนอก (Outside Stimulus) ซึ่งจะเน้นเฉพาะการจัดสิ่งกระตุ้นภายนอกเท่านั้น ซึ่งสิ่งกระตุ้นภายนอกนั้นสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

1.1 สิ่งกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimulus) ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาดบริการ (Services Marketing Mix) คือ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) บุคคล (People) กระบวนการ (Process) หลักฐานทางกฎหมาย (Physical Evidence)

1.2 สิ่งกระตุ้นอื่นๆ (Other Stimulus) ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคที่อยู่ภายนอกองค์การ ซึ่งทางผู้ผลิตหรือผู้ขายควบคุมไม่ได้ ได้แก่ สิ่งกระตุ้นทางเศรษฐกิจ (Economic) สิ่งกระตุ้นทางเทคโนโลยี (Technological) สิ่งกระตุ้นทางการเมือง (Political) และ สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรม (Cultural)

2. กล่องคำนำหรือความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's Black Box) ซึ่งความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ นักการตลาดต้องการทราบว่าผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงสิ่งกระตุ้นทางการตลาดและสิ่งกระตุ้นอื่นๆ ให้เป็นการตอบสนองได้อย่างไร จะเห็นว่าในกล่องคำนำของผู้ซื้อแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือลักษณะ

ของผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นของผู้บริโภค ส่วนที่สองคือ กระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคที่กระทบต่อพฤติกรรมของผู้ซื้อ ดังนี้

2.1 ลักษณะของผู้ซื้อ (Buyer Characteristics) ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการปัจจัยต่างๆ ดังนี้

ก. ปัจจัยทางวัฒนธรรม (Cultural Factor) ได้แก่

- วัฒนธรรมพื้นฐาน (Culture) เป็นมูลเหตุพื้นฐานที่สุดของพฤติกรรมความต้องการของบุคคล พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ เด็กจะได้เรียนรู้ถึงค่านิยม การรับรู้ ความต้องการ และพฤติกรรมพื้นฐานจากครอบครัวและสถานที่ทางสังคมที่เด็กเติบโตมา

- วัฒนธรรมกลุ่มย่อย (Subcultures) หรือกลุ่มนุ่กคลซึ่งมีระบบค่านิยมร่วมกันเนื่องจากมีประสบการณ์ชีวิตและอยู่ใต้สถานการณ์อย่างเดียวกัน วัฒนธรรมย่อยรวมถึงสัญชาติ ศาสนา กลุ่มเชื้อชาติ และภูมิศาสตร์ด้วย

- ชนชั้นของสังคม (Social classes) เป็นการแบ่งสมาชิกสังคมตามลำดับชั้น อายุ ความมั่งคั่ง ฯลฯ แต่ละชั้นสังคมจะมีค่านิยม ความสนใจ และพฤติกรรมที่คล้ายๆ กัน การแบ่งชนชั้นอาจใช้ปัจจัยหลายอย่างในการแบ่ง เช่น รายได้ การศึกษา ฐานะ และปัจจัยอื่น

ข. ปัจจัยทางสังคม (Social Factor) ได้แก่

- กลุ่ม (Group) คือ บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละคน หรือเป้าหมายร่วม กลุ่มยังสามารถแบ่งย่อยได้อีกคือ กลุ่มสมาชิก (Membership groups) กลุ่มอ้างอิง (Reference groups) กลุ่มในอุดมคติ (Aspiration groups)

- ครอบครัว (Family) จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมการซื้อ ครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุดในปัจจัยทางสังคม ในกรณีของการซื้อสินค้าหรือบริการที่มีราคาแพง สามีและภรรยามักจะตัดสินใจร่วมกัน

- บทบาทและสถานภาพ (Roles and Status) บทบาทจะประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลถูกคาดหวังว่าจะกระทำอุปกรณ์ที่กระทำจะขึ้นอยู่กับบุคคลที่อยู่ห้องล้อม แต่ละบทบาทจะปฏิบัติตามสถานภาพ ซึ่งสะท้อนถึงการให้การยอมรับจากสังคม บุคคลมักจะเลือกผลิตภัณฑ์ที่แสดงถึงสถานภาพในสังคม

ค. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factor) ได้แก่

- อายุ (Age) และขั้นวัยชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle) บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงสินค้าหรือบริการที่ซื้อไปตลอดช่วงชีวิต รสนิยมที่มีต่ออาหาร เสื้อผ้า เฟอร์นิเจอร์ และการพักผ่อนมักจะเกี่ยวข้องกับอายุ การซื้อยังสอดคล้องกับขั้นวัยชีวิตครอบครัว ซึ่งเป็นลำดับขั้นของครอบครัวที่สมบูรณ์ตั้งแต่วัยหนุ่มสาว วัยกลางคน ตลอดจนวัยสูงอายุ

- อาชีพ (Occupation) อาชีพของบุคคลจะส่งผลต่อสินค้าและบริการที่ชื่อ
นักการตลาดจึงพยายามที่จะกำหนดกลุ่มอาชีพที่สนใจในสินค้าและบริการมากกว่ากลุ่มอื่นให้ได้

- สถานะทางเศรษฐกิจ (Economic Circumstances) สถานะทางเศรษฐกิจของ
บุคคลจะส่งผลต่อการเลือกผลิตภัณฑ์ ดังนั้นจึงต้องให้ความสนใจแนวโน้มของรายได้ส่วนบุคคล เงิน
ออม และอัตราดอกเบี้ย เพื่อทำการออกแบบ กำหนดตำแหน่งและราคาผลิตภัณฑ์ให้มีความเหมาะสม
กับสถานการณ์ในขณะนั้น

- รูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ก็คือ แบบแผนการใช้ชีวิตของบุคคลที่แสดง
ในรูปของลักษณะจิตใจ (Psychographics) รูปแบบการดำเนินชีวิตจะวัดจาก กิจกรรม (Activities)
ความสนใจ (Interests) และความคิดเห็น (Opinions) ที่เรียกว่า มิติเอไอโอ (AIO Dimensions)

- บุคลิกภาพ (Personality) ก็คือลักษณะด้านจิตวิทยาที่มีลักษณะแตกต่างกันในแต่
ละบุคคล ซึ่งนำไปสู่การตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นอย่างมั่นคงและถาวร บุคลิกภาพ
โดยปกติจะอธิบายในรูปของอุบัติสัญญา เช่น ความมั่นใจในตนเอง การชอบเข้าสังคม รักอิสระ ความ
ก้าวหน้า เป็นต้น

- แนวความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) เป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ
บุคลิกภาพ ซึ่งเป็นการสรุปความคิดของบุคคลและสะท้อนถึงลักษณะที่ตัวเองมี ดังนั้นในการที่จะ^๑
สามารถเข้าใจถึงพฤติกรรมผู้บริโภค จะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิดเกี่ยวกับตนเอง
และความคิดของผู้บริโภคเป็นอันดับแรก ซึ่งผู้บริโภคทั่วไปจะซื้อสินค้าที่แสดงถึงภาพพจน์ที่สอดคล้อง
กับตัวของผู้บริโภคเอง

๔. ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological Factors) ได้แก่

- การจูงใจ (Motivation) นักจิตวิทยาได้พัฒนาทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจของ
มนุษย์ ซึ่งทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 2 ทฤษฎีคือ ทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ และทฤษฎีของ
อัลราชัม มาสโลว์

- การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการที่บุคคลเลือกรับรู้ จัดการ และ^๒
ตีความหมายข้อมูลต่างๆ เพื่อให้เกิดเป็นความเข้าใจ กระบวนการรับรู้มี 3 ขั้นตอนคือ การเลือกให้
ความสนใจ (Selective attention) การเลือกแปลความหมายบิดเบือน (Selective distortion) และการ
เลือกเก็บรักษา (Selective retention)

- การเรียนรู้ (Learning) เป็นการแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล
ที่เกิดจากประสบการณ์ของแต่ละคน การเรียนรู้เกิดจากปฏิกริยาระหว่างแรงขับ (Drive) ตัวกระตุ้น
(Stimulus object) ตัวนำ (Cues) การตอบสนอง และการเสริมแรง (Reinforced)

- ความเชื่อและทัศนคติ (Belief and Attitude) ความเชื่อเป็นความคิดที่บุคคลมีดือเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากความรู้ ความคิดเห็น หรือความศรัทธา ซึ่งอาจจะเกิดจากแรงผลักดันทางอารมณ์ ส่วนทัศนคติคือการประเมิน ความรู้สึก และความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดหรือความคิดใดอย่างหนึ่ง เช่น ทัศนคติเป็นการกำหนดความคิดว่าจะชอบหรือไม่ชอบสิ่งใด หรือความคิดที่จะเข้าหาหรือถอยห่างจากสิ่งนั้น

2.2 กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer Decision Process) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การตระหนักรู้ถึงความต้องการ การเสาะหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และ พฤติกรรมหลังการซื้อ จะเห็นได้ว่ากระบวนการซื้อริเริ่มต้นค่อนข้างยาวนานกว่าการซื้อจริงจะเกิดขึ้น และต่อเนื่องไปจนถึงหลังการซื้อ นักการตลาดจึงควรมุ่งสนใจกระบวนการซื้อมากกว่าที่จะมุ่งสนใจ การตัดสินใจซื้อเพียงอย่างเดียว ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

- การตระหนักรู้ถึงความต้องการ (Need Recognition) เป็นการที่ผู้บริโภคตระหนักรู้ถึงปัญหาหรือความต้องการของตนเอง เมื่อผู้ซื้อรับรู้ถึงความแตกต่างระหว่างสภาวะที่แท้จริง (Actual state) ของตนและสภาวะที่ปรารถนา (Desired state) ความต้องการถูกกระตุ้นจากสิ่งกระตุ้นภายใน (Internal stimuli) ที่เพิ่มขึ้นจนถึงเป็นแรงขับ นอกจากนั้นความต้องการยังเกิดจากการกระตุ้นจากสิ่งกระตุ้นภายนอก (External stimuli) อีกด้วย

- การเสาะหาข้อมูล (Information Search) ผู้บริโภคสามารถรับข้อมูลได้จากหลายแหล่ง ทั้งแหล่งบุคคล (Personal sources) เช่น ครอบครัว เพื่อน เป็นต้น แหล่งพาณิชย์ (Commercial sources) เช่น การโฆษณา พนักงานขาย เป็นต้น แหล่งสาธารณะ (Public sources) เช่น สื่อมวลชน องค์กรคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น และจากประสบการณ์ (Experiential sources) เช่น การควบคุม การตรวจสอบ การใช้สินค้า ซึ่งอิทธิพลของแหล่งข้อมูลเหล่านี้จะแตกต่างกันตามผลิตภัณฑ์ และผู้ซื้อ

- การประเมินทางเลือก (Alternative Evaluation) หมายถึงวิธีการที่บุริโภคใช้ข้อมูลที่มีนำมาประเมินตราสินค้าที่อยู่ในกลุ่มสินค้าที่เลือก ผู้บริโภคจะประเมินทางเลือกการซื้อจากลักษณะส่วนตัวของผู้บริโภคและสถานการณ์การซื้อนั้น

- การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) ในขั้นตอนการประเมิน ผู้บริโภคจะจัดลำดับความชอบตราสินค้าต่างๆ และวิจัยเกิดความตั้งใจในการซื้อสินค้าขึ้นมา โดยปกติผู้บริโภคจะทำการตัดสินใจซื้อตราสินค้าที่ชอบมากที่สุด อย่างไรก็ตามความตั้งใจในการซื้อสินค้า (Intention) และการตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) ของผู้บริโภคอาจถูกกั้นกลางด้วยทัศนคติของผู้อื่นและปัจจัยทางสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง

- พฤติกรรมหลังการซื้อ (Postpurchase Behavior) หลังจากทำการซื้อสินค้าแล้ว ผู้บริโภคอาจรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจผลิตภัณฑ์นั้น และทำให้เกิดพฤติกรรมหลังการซื้อที่นักการตลาดต้องให้ความสนใจ ถ้าสินค้าปฎิบัติงานได้ต่างกว่าความคาดหวัง ผู้บริโภคจะรู้สึกพอใจ ถ้าสินค้าปฎิบัติงานได้ตามความคาดหวังผู้บริโภคจะรู้สึกพอใจ ถ้าสินค้าปฎิบัติงานได้สูงกว่าความคาดหวังผู้บริโภคจะรู้สึกประทับใจสินค้านั้น

3. การตัดสินใจซื้อ (Buyer's Decisions) ซึ่งเราจะพิจารณาในประเด็นต่างๆ ดังนี้ คือการเลือกประเภทผลิตภัณฑ์ (Product choice) การเลือกราสินค้า (Brand choice) การเลือกผู้ขาย (Dealer choice) เวลาที่ทำการซื้อ (Purchase timing) และปริมาณการซื้อ (Purchase amount)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คลินิกพิว (2546: ออนไลน์) ในสหราชอาณาจักร คุณที่เป็นสิวมีประมาณ 20 ล้านคน เกือบทุกคนเมื่อเป็นวัยรุ่นเคยเป็นสิว แต่หน้าที่ไร้สิวคือสิ่งสำคัญในการแสดงภาพพจน์ของคนคนนั้น แพทย์ผู้หนึ่งได้ทำการวิจัย สถาปัตย์ของคนที่เป็นสิวว่า รู้สึกอย่างไรหน้าดีขึ้น บางครั้งเห็นใจรำคาญ บางครั้งเห็นใจรำคาญ ผู้ชายจะพยายามรักษาสิว หรือไม่รู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า มีปัญหาการเข้าสังคมกับเพื่อน และการใช้ชีวิตในสังคม จากการวิจัยพบว่าคนที่เป็นสิวนานๆ ความกังวลใจเรื่องเหล่านี้มีมากกว่าคนเพียงเป็นสิว และผู้หญิงมีความกังวลมากกว่าผู้ชาย และถ้าเป็นรุนแรงมากความกังวลก็มีมาก หลังจากการรักษาแล้ว ความกังวลใจในเรื่องเหล่านี้ลดลงไปประมาณ 25% เมื่อใช้ยาธรรมชาติ และประมาณ 50% เมื่อใช้ยากระตุ้นรีดินอยด์ เพราะถึงแม้ว่าหน้าจะหายจากการเป็นสิว แต่ก็ยังมีริ้วรอยของแพลงเป็น ส่วนผู้ที่เป็นรุนแรงมากๆ ความกังวลใจก็ยังไม่ลดลง เพราะพบว่ามีแพลงเป็นมากๆ งานวิจัยนี้แสดงว่าผู้ที่เป็นสิว มีความกังวลใจในระดับหนึ่ง แพทย์ผู้หนึ่งต้องให้ความมั่นใจ ที่จะรักษาผู้ที่เป็นสิวให้หาย สมกับที่มาขอรับบริการ เพื่อจะได้มีกำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไป สิวเป็นโรคของวัยรุ่น ทุกคนต้องเป็นสิวในช่วงชีวิตของคนเรา สิวเป็นทั้งชายและหญิง แต่ชายมักเป็นรุนแรงมากกว่า สิวเป็นกรรมพันธุ์ เมื่อคนในครอบครัวเป็นสิว ทำให้เศรษฐกิจครอบครัวกระทบกระเทือน เพราะต้องซื้อยา เครื่องสำอางค่า รักษาของแพทย์ และการรักษาต้องใช้เวลานานถึง 3 เดือนโดยเฉลี่ย ชาวอเมริกันซื้อยากรักษาสิวจากร้านขายยาเองปีละ 4,000 ล้านบาท ซึ่งไม่รวมสนับน้ำ และโฟมล้างหน้า ค่าหมอยา ค่ายากรร้านหมอยา และเวลาที่เสียไปในการไปหาแพทย์ ค่าเดินทางเพื่อมารักษาคันแพทย์ผู้หนึ่ง

คลินิกพิว (2547: ออนไลน์) จากการศึกษาวิธีการเลือกคลินิกรักษาผิวหน้าพบว่ามีเพื่อนหรือคนแนะนำร้อยละ 52.63 จากโฆษณาต่างๆร้อยละ 5.26 เท่านั้น ได้ด้วยหรือผ่านบอร์ด ร้อยละ 15.79 ราคาถูกกว่าที่อื่นร้อยละ 15.79 ร้านตกแต่งคุณภาพดี น่าเชื่อถือร้อยละ 5.26 อื่นๆร้อยละ 5.26

บุปผวรรณ กองมณี (2541) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับบริการทันตกรรมของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ พนวจผู้ดูบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยใช้บริการทันตกรรม 1 ครั้ง มาใช้ครั้งแรกสถานบริการที่ใช้น้อยคือคลินิกเอกชน บริการที่นิยมมาใช้บริการคือการขูดหินปูน รองลงไปคืออุดฟัน ตรวจสุขภาพช่องปาก ถอนฟัน และการขอคำปรึกษาตามลำดับ เวลาที่นิยมในการนารับบริการคือ ช่วงเช้า 8.00-12.00 น. และช่วงเย็น 17.00-20.00 น. วันที่นิยมมารับบริการคือวันจันทร์ ถึงศุกร์ แหล่งที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับบริการทันตกรรมมากเป็นอันดับแรกคือมีผู้แนะนำ ตามด้วยรู้จักทันตแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อปัจจัยด้านการตลาดโดยรวม และด้านปัจจัยทางการตลาดพบว่าผู้บริโภคพอใจต่อปัจจัยด้านบุคลากรเป็นอันดับแรก ตามด้วยปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านสถานบริการ ปัจจัยด้านกระบวนการบริการ ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด และปัจจัยด้านราคางานตามลำดับ นอกจากนี้พบว่าผู้ดูบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่นิยมเปลี่ยนสถานบริการบ่อยนัก และมีความเห็นว่าบริการที่ตนได้รับตรงกับที่คาดหวังไว้ ปัญหาที่พบมากคือการรอคิวนาน ตามด้วยเวลาที่ให้บริการมีจำกัด และการเดินทางไม่สะดวกที่จอดรถมีน้อย

ปิยพรรณ กลั่นกลืน (2542) ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อผู้บริโภคในการเลือกใช้บริการโรงพยาบาลเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พนวจปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการมีผลมากต่อผู้บริโภคทั้งที่เคยและไม่เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมี 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านสถานที่ให้บริการและช่องทางการจัดจ้างน่วย ด้านผลิตภัณฑ์และการบริการ และด้านการให้บริการลูกค้า ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบด้านกลางมี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการมีผลมากต่อผู้บริโภคเฉพาะที่เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมี 4 ปัจจัย ดังนี้ ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านผลิตภัณฑ์และการบริการ ด้านราคา และด้านสถานที่ให้บริการและช่องทางการจัดจ้างน่วย

พรประภา ชื่อสมศักดิ์ (2544) ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ผิวหน้าขาวของสตรีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พนวจผู้ดูบส่วนใหญ่ต้องย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ในระดับมากที่สุดในเรื่องความปลอดภัยในการใช้ ส่วนปัจจัยปัจจัยด้านราคาที่มีผลในระดับมาก ได้แก่ ราคาเหมาะสมกับคุณค่า ปัจจัยด้านการโฆษณาในเรื่องความหน้าเชื่อถือของผู้ทำการโฆษณาสินค้า และความน่าสนใจของโฆษณา มีผลในระดับมาก และปัจจัยด้านการส่งเสริมการขายที่มีผลในระดับมาก ได้แก่ การรับประกันคุณภาพ หรือหากไม่พอใจยินดีคืนเงิน ส่วนปัจจัยด้านพนักงานขายมีผลในระดับมาก ได้แก่ คำแนะนำของพนักงานขาย และการสาธิตการใช้สินค้า ซึ่งผู้ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อส่วนใหญ่คือเพื่อน การเปลี่ยนแปลงราคาของสินค้าที่ใช้ประจำมีผลต่อ

การตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างน้อย
ตัวอย่างจะซื้อตราสินค้าอื่นแทน เพราะคิดว่าใช้ได้เหมือนกัน

Julian E. Barnes (2001) พบว่าปัจจุบันผู้หญิงเป็นสิ่วมากขึ้นจากในอดีต โดยผู้ที่เป็นสิ่วมีจำนวนเพิ่มจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 14 ตลาดของการรักษาสิวของผู้หญิงมีเพิ่มมากขึ้น โดยยอด การสั่งซื้อยารักษาสิวในปี 1999 มูลค่า 960 ล้านдолลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเป็นจากปี 1998 ที่มีมูลค่า มูลค่า 11 ล้านдолลาร์สหรัฐ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกในปี 2000 เนื่องจากเห็นความสำคัญต่อ บุคลิกภาพที่ส่งผลต่อโอกาสในการทำงาน โดย John A. Challenger ผู้บริหารของบริษัท Gray& Christmus กล่าวว่าผู้คนจำนวนมากให้ความสำคัญกับสภาพผิวที่ดีมากขึ้น เพราะต้องการให้ภาพพจน์ ภายนอกดูดีขึ้นเพื่อความมั่นใจในการเข้าสังคม ผู้บริการของบริษัทมักจะมองหาบุคลากรที่มีบุคลิกที่ดี มาทำงานด้านประชาสัมพันธ์ หรือเข้าประจำตำแหน่งใหม่ๆของบริษัท ซึ่งจะตั้งมาตรฐานผู้หญิงที่มา สมัครสูงมากขึ้นมากกว่าผู้ชาย โดยผู้บริหารเหล่านี้มักจะเลือกผู้ที่มีบุคลิกที่มีความมั่นใจเพื่อจะทำให้ ดูเป็นมืออาชีพมากขึ้น

จิรศิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved